

**COMMISSIE VAN BEROEP VOOR HET CHRISTELIJK VOORTGEZET ONDERWIJS
EN HOGER BEROEPSONDERWIJS**

CvB.VO-HBO.2014.144-U.2015.02

UITSpraak

in de zaak van:

R. te L., appellant,

gemachtigde: mr. drs. G.A.M.C. Verschuren

tegen

de Stichting voor Protestants Christelijk Voortgezet Onderwijs X, verweester,

gemachtigde: mr. H.A.A. Berendsen

1. Het procesverloop.

- 1.1 Bij schrijven gedateerd 27 augustus 2014, bij de Commissie ingekomen op 29 augustus 2014, heeft mr. drs. G.A.M.C. Verschuren (werkzaam bij de AO_b te Utrecht) namens appellant beroep ingesteld tegen de individuele jaartaak van appellant voor het schooljaar 2014-2015, zoals vervat in een op 18 juli 2014 gedateerd document van het onder verweester ressorterende X College (hierna: de school).
- 1.2 Namens verweester heeft mr. H.A.A. Berendsen (advocaat te Heerlen) bij schrijven van 22 september 2014 een verweerschrift bij de Commissie ingediend.
- 1.3 Mr. Verschuren, voornoemd, heeft bij brief van 17 oktober 2014 namens appellant gereageerd op het verweerschrift. Op de inhoud hiervan heeft mr. Berendsen, voornoemd, namens verweester bij brief van 11 november 2014 gereageerd.
- 1.4 Op 9 december 2014 heeft de Commissie het beroep behandeld in een openbare zitting te Den Haag. Partijen hebben aldaar hun standpunten toegelicht, appellant bijgestaan door zijn gemachtigde en verweester bij monde van haar gemachtigde alsmede drs. R. , voorzitter van het College van Bestuur van verweester, drs. E. rector van de school, en drs. C. , plaatsvervangend rector van de school.

2. Van belang zijnde bepalingen.

Ingevolge artikel 52, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) is het mogelijk beroep in te stellen bij de Commissie van Beroep waarbij de werkgever is aangesloten tegen een beslissing van het bevoegd gezag inhoudende het direct of indirect onthouden van promotie.

In artikel 19, eerste lid, aanhef en onder d, van de verlengde CAO-VO 2011-2012 is bepaald dat de werknemer in beroep kan gaan bij de Commissie van Beroep waarbij de werkgever krachtens artikel 52 WVO is aangesloten tegen een door de werkgever genomen besluit inhoudende het direct of indirect onthouden van promotie.

In de CAO-VO 2014-2015 is deze beroepsmogelijkheid vervat in artikel 20.

Artikel 5.2 van de verlengde CAO-VO 2011-2012, dat als opschrift heeft "Entreerecht LD", luidt als volgt: "Vanaf 1 augustus 2014 heeft elke docent met een eerstegraadsbevoegdheid, die structureel 50 % of meer van zijn lessen geeft in een of meer van de jaren 4 en 5 HAVO en/of 4, 5 en 6 VWO recht op een LD-functie."

Artikel 5.2 van de CAO-VO 2014-2015, dat als opschrift heeft "Entreerecht LD", luidt als volgt: "1. Vanaf 1 augustus 2014 heeft elke leraar met een eerstegraads bevoegdheid die 50 % of meer van zijn lessen binnen structurele formatie¹ geeft in een of meer van de jaren 4 en 5 HAVO en/of 4,5 en 6 VWO recht op een LD-functie.

2. Het entreerecht vervalt per 31 juli 2015.²

3. Leraren die voor 1 augustus 2014 zijn gestart voor een master/eerste graadsbevoegdheid en voldoen aan het gestelde in lid 1, hebben tot en met 31 juli 2017 nog recht op het entreerecht.

Toelichting

Indien een leraar die benoemd is op basis van het entreerecht uiterlijk op 1 augustus 2016 niet voldoet aan de functievereisten van de functiebeschrijving die de werkgever op grond van artikel 12.4 CAO-VO heeft vastgesteld, kan hij teruggeplaatst worden in zijn oude functie. De inschaling geschiedt op het laatstelijk genoten salaris of het naast hogere bedrag, niet hoger dan het maximum behorende bij het carrièrepatroon van de oude functie."

Artikel 11.3 van de verlengde CAO-VO 2011-2012, dat als opschrift heeft "Eerste graads docentfunctie", luidt als volgt:

"1. Indien voor 31 december 2010 niet een eerste stap wordt gezet in de verhoging van het aandeel LD-functies in de functiemix treedt het recht bedoeld in artikel 5.2 met onmiddellijke ingang in werking.

2. De werkgever stelt in overleg met de P(G)MR tevens een beleid vast voor de stapsgewijze toekenning van nieuwe LD-functies in de periode tot 1 augustus 2014 met in achtneming van het gestelde in artikel 5.2."

Een bepaling met de inhoud van artikel 11.3 komt niet meer voor in de CAO-VO 2014-2015.

3. Voorgeschiedenis.

3.1 Per 1 juli 2008 is het "Convenant Leerkracht van Nederland" van kracht geworden. Sociale partners en de minister van OCW hebben afgesproken dat het voor de versterking van het beroep van leraar nodig is om onder meer de beloning van de leraar te verbeteren. Daarom moeten meer loopbaanmogelijkheden worden gerealiseerd en moeten er kortere salarislijnen komen. In het

¹ Onder structurele formatie wordt verstaan formatie niet zijnde projectformatie en kortdurende vervanging minder dan een jaar.

² Sociale partners stellen een commissie in die onderzoekt hoe de doelstellingen uit het Convenant Leerkracht kunnen worden behaald, anders dan door het entreerecht. De commissie zal worden verzocht om uiterlijk februari 2015 het onderzoek af te ronden. Sociale partners zullen een op overeenstemming gericht overleg voeren over de aanbevelingen van de commissie.

convenant zijn afspraken vastgelegd met betrekking tot versterking van de functiemix. De Commissie citeert:

“Doelbestemming

Het extra budget voor de invulling van meer hogere leraarsfuncties is uitsluitend bestemd voor de realisatie van meer OP-formatie in de schalen LC en LD en dient daar ook elk jaar volledig voor te worden ingezet. De extra formatie op grond van het budget voor de functiemix wordt uitsluitend toegekend aan leraren met lesgeven als hoofdtaak, dat wil zeggen dat zij in overwegende mate (bedoeld is meer dan ca. 60 %) zijn belast met een lestaak. (.....)

Invulling functiemix

Sociale partners zullen in de CAO landelijke doelen opnemen over de te realiseren functiemix. (.....) De werkgever stelt in overleg met de P(G)MR jaarlijks het volume aan functies vast dat omgezet wordt in hogere functies. (.....) De werkgever en P(G)MR geven per functiegroep (LC en LD) aan hoeveel functies in dat jaar gerealiseerd worden.

LD functie

Leraren met een eerstegraads bevoegdheid, die ongeacht de omvang, in de bovenbouw structureel lesgeven hebben recht op een LD functie. Partijen zullen dit recht in de CAO verankeren.”

3.2 In de CAO's vanaf 2008 zijn vervolgens bepalingen opgenomen over het entreerecht.

3.3 Op 15 april 2014 is het Onderhandelaarsakkoord CAO-VO 1-8-2014 tot 1-8-2015 gesloten.

Partijen hebben daarbij afspraken gemaakt over onder meer het entreerecht. Deze luiden als volgt:

“Entreerecht

Partijen erkennen dat het entreerecht onevenwichtige en ongewenste effecten heeft. Er zijn echter verwachtingen gewekt, en partijen vinden het niet acceptabel zo vlak voor de inwerkingtreding van het recht die verwachtingen ongedaan te maken. Daarom zal het entreerecht als volgt worden aangepast:

- Vanaf 1 augustus 2014 heeft elke docent met een eerstegraads bevoegdheid, die meer dan 50 % van zijn lessen, binnen structurele formatie³ geeft in een of meer van de jaren 4 en 5 HAVO en/of 4,5 en 6 VWO recht op een LD functie.
- Het entreerecht vervalt per 31 juli 2015.
- Docenten die voor 1 augustus 2014 zijn gestart voor een master/eerste graads-bevoegdheid en meer dan 50 % lesgeven in de bovenbouw hebben tot en met 31 juli 2017 nog recht op het entreerecht.

In de toelichting op het artikel betreffende het entreerecht komt te staan:

- Indien een docent die benoemd is op basis van het entreerecht uiterlijk op 1 augustus 2016 niet voldoet aan de functievereisten van de functiebeschrijving die de werkgever op grond van artikel 11.5 CAO-VO heeft vastgesteld, kan hij teruggeplaatst worden in zijn oude functie met bijbehorende salaristrede, zonder behoud van salarisperspectief van de LD functie.

³ Onder structurele formatie wordt verstaan formatie niet zijnde projectformatie en kortdurende vervanging minder dan een jaar.

Daarnaast wordt een commissie ingesteld die onderzoekt hoe de doelstellingen uit het Convenant Leerkracht kunnen worden behaald, anders dan door het entreerecht. De commissie zal worden verzocht om uiterlijk februari 2015 het onderzoek af te ronden. Sociale partners zullen een op overeenstemming gericht overleg voeren over de aanbevelingen van de commissie.”

4. Beoordeling van het geschil.

Toepasselijke CAO

4.1 De Commissie is, anders dan verweerster, van oordeel dat de verlengde CAO-VO 2011-2012 als toetsingskader in dit beroep moet worden gehanteerd. Beslissend is daarbij dat de besluitvorming van verweerster, zoals neergelegd in de individuele jaartaak (hierna aan te duiden als het bestreden besluit), is genomen onder de vigeur van die regeling. Hieraan doet niet af dat verweerster bij haar besluitvorming is uitgegaan van de tekst van het Onderhandelaarsakkoord van 15 april 2014.

Ontvankelijkheid

4.2 De Commissie gaat er in de onderhavige zaak vanuit, dat onder promotie dient te worden verstaan: de overgang naar een hogere functie.

4.3. Uit het bestreden besluit blijkt, dat appelland in het schooljaar 2014-2015 minder dan 50 % van zijn lessen economie zal geven in de bovenbouw. Nu dit besluit ten gevolge heeft dat appelland niet aan de voorwaarden van de bepaling van artikel 5.2 van de CAO voldoet en dientengevolge niet voor een hogere functie in aanmerking komt, betreft het bestreden besluit het indirect onthouden van promotie. In zoverre is sprake van een voor beroep vatbaar besluit als bedoeld in artikel 19, eerste lid, van de CAO.

4.4 Verweerster is van mening, dat appelland niet-ontvankelijk is in zijn beroep omdat zijn beroep zich richt tegen een besluit van 18 juli 2014 dat betrekking heeft op het schooljaar 2014-2015. Op 15 april 2014 hebben de CAO-partijen een onderhandelaarsakkoord gesloten, dat leidde tot een nieuwe CAO voor het schooljaar 2014-2015. Bovendien beroept appelland zich op een artikel 19 dat niet meer bestaat.

De Commissie kan verweerster in haar standpunt niet volgen. De Commissie verwijst naar hetgeen zij hiervoor onder 4.1 heeft overwogen. Nog afgezien daarvan merkt zij ten overvloede op, dat de relevante beroepsbepaling die in de verlengde CAO 2011-2012 in artikel 19 is vervat gelijkloend is aan de beroepsbepaling die in de CAO 2014-2015 is opgenomen.

4.5 Voorts stelt verweerster dat appelland niet-ontvankelijk is omdat hij geen beroepsgronden heeft genoemd.

Ook deze stelling van verweerster faalt. In zijn beroepschrift heeft appelland uitvoerig aangegeven waarom hij het niet eens is met het bestreden besluit.

4.6 Naar het oordeel van de Commissie is aan alle ontvankelijkheidseisen voldaan, zodat appelland kan worden ontvangen in zijn beroep.

Inhoudelijke beoordeling

4.7 Vervolgens dient de Commissie het bestreden besluit inhoudelijk te toetsen.

Partijen verschillen van mening over de uitleg van het begrip structureel in artikel 5.2 van de toepasselijke CAO.

4.7.1 Appellant stelt zich op het standpunt dat hij recht heeft op de LD-functie met ingang van 1 augustus 2014 omdat hij in de jaren daarvoor structureel 50 % of meer in de bovenbouw heeft lesgegeven. Daarbij moet zijn periode als leraar in opleiding (LIO) worden meegerekend. Hij is geheel zelfstandig werkzaam geweest.

4.7.2 Verweerster is van mening dat voor het in aanmerking komen voor een LD-functie uitsluitend bepalend is de omvang van de lessenzet per 1 augustus 2014, en niet de inzet voor lessen in de jaren daarvoor. Verweerster stelt zich, onder verwijzing naar het Onderhandelaarsakkoord, zoals dat inmiddels ook in de CAO-VO 2014-2015 is opgenomen, op het standpunt, dat structureel moet worden gelezen als "in de structurele formatie". Verweerster verwijst daarbij ook naar de voetnoot die in de nieuwe CAO is opgenomen over wat onder structurele formatie moet worden verstaan. Verweerster is voorts van mening, dat de LIO-periode niet meetelt.

4.8 De Commissie overweegt omtrent het bovenstaande geschilpunt het volgende.

4.8.1 Volgens vaste jurisprudentie van de Hoge Raad dienen bepalingen in een CAO te worden uitgelegd naar de objectieve en voor derden kenbare bedoeling van de CAO sluitende partijen, zoals die blijkt uit de bewoordingen, gelezen in het licht van de gehele CAO, waarbij betekenis toekomt aan alle omstandigheden van het geval, en gewaardeerd naar de eisen van de redelijkheid en billijkheid en waarbij acht geslagen kan worden op de elders in de CAO gebruikte formuleringen en op de aannemelijkheid van de rechtsgevolgen waartoe de onderscheiden op zichzelf mogelijke tekstinterpretaties zouden leiden.

Uit het Convenant Leerkracht van Nederland, zoals hiervoor weergegeven, blijkt genoegzaam, dat het streven erop zal zijn gericht om leraren meer doorgroei- en promotiemogelijkheden te bieden. Daartoe dient onder meer de functiemix te worden versterkt, onder andere doordat jaarlijks het aantal functies moet worden vastgesteld dat wordt omgezet in hogere functies en door te bepalen dat leraren met een eerstegraadsbevoegdheid die, ongeacht de omvang, in de bovenbouw structureel lesgeven, recht hebben op een LD functie, welk recht in de CAO verankerd dient te worden. Dit entreerecht is vanaf 2008 in de CAO verankerd, zo ook in de (verlengde) CAO 2011-2012. Het entreerecht is geregeld in deel 1 van deze CAO (de artikelen 1 tot en met 5). Ingevolge artikel 1.3, eerste lid, van die CAO is afwijken van artikelen in deel 1 niet toegestaan. De functiemix is geregeld in deel 2 van de CAO (te beginnen bij artikel 6), waarin onder meer streefcijfers en nadere bepalingen met betrekking tot de functiemix zijn opgenomen. Artikel 1.3, tweede lid, van de CAO bepaalt, dat de artikelen in deel 2 een minimumkarakter hebben, tenzij nadrukkelijk anders is bepaald.

Gelet op het Convenant en de plaats van het entreerecht in een deel van de verlengde CAO 2011-2012, waarvan afwijking niet is toegestaan, is het naar het oordeel van de Commissie juist de bedoeling van de CAO-partijen (geweest) om grote prioriteit te geven aan toekenning van de LD-functie aan eerstegraads leraren die gedurende een aantal jaren in de bovenbouw hebben lesgegeven.

Dat CAO-partijen ook ongewenste effecten van het entreerecht zagen, is ook expliciet in het Onderhandelaarsakkoord van april 2014 geconstateerd. Dit heeft vervolgens geleid tot aanpassingen, zoals vervat in het Onderhandelaarsakkoord en daarna in de CAO 2014-2015. De Commissie ziet

hierin een bevestiging van haar hiervoor weergegeven oordeel over de bedoeling van het entreerecht zoals neergelegd in artikel 5.2.

4.8.2 De Commissie erkent dat als uitgangspunt heeft te gelden dat verweerster haar schoolorganisatie zo mag inrichten als nodig is voor het in stand houden van een kwalitatief optimale en financieel gezonde onderwijsorganisatie. Het daarbij te voeren beleid dient, voor zover het betrekking heeft op het entreerecht, echter te blijven binnen de juridische kaders van (onder meer) de van toepassing zijnde CAO. In dit verband biedt artikel 5.2 van de verlengde CAO-VO 2011-2012, welke bepaling imperatief is geredigeerd, weinig tot geen ruimte voor het voeren van een eigen beleid ten aanzien van de toekenning van de LD-functie. Zulk beleid was bijvoorbeeld denkbaar geweest met betrekking tot een nadere invulling van het begrip “structureel”, bijvoorbeeld in termen van het bepalen van het aantal jaren dat een docent in de bovenbouw moet hebben les gegeven om per 1 augustus 2014 in aanmerking te komen voor een LD-functie. Van een dergelijk beleid is in dit geval geen sprake. De Commissie zal derhalve een oordeel moeten geven over de uitleg van dit begrip.

4.8.3 Ten aanzien van de relevante feiten neemt de Commissie het volgende als vaststaand aan. In het dossier bevindt zich een akte van benoeming van appelland tot LIO-stagiair. Als duur van de benoeming staat vermeld: van 24 augustus 2012 tot en met 31 juli 2013. Als salarisschaal staat vermeld: LIO. Als werktijdfactor wordt 0,5100 genoemd. Na het behalen van zijn eerstegraadsbevoegdheid is appelland benoemd tot docent LB voor de periode van 1 februari 2013 tot en met 31 juli 2013, met dezelfde werktijdfactor aan de *Stichting*. De *Stichting* omvat alle van verweerster uitgaande scholen. Met ingang van 1 augustus 2013 is hij voor onbepaalde tijd benoemd tot docent LB aan de *Stichting* met een werktijdfactor van 0,7000.

4.8.4 Zoals blijkt uit hetgeen hiervoor onder 4.8.1 is overwogen, ziet het begrip structureel in artikel 5.2 van de verlengde CAO-VO 2011-2012 naar het oordeel van de Commissie op de periode vóór 1 augustus 2014. Daarbij dient het wel te gaan om structurele lesuren. De Commissie is het in die zin eens met verweerster, dat voor het bepalen van het percentage van 50 als bedoeld in artikel 5.2 van de CAO wel sprake moet zijn van lesuren met een structureel karakter. Het moet gaan om de structurele lesuren van de docent, dus zijn structurele formatie. De Commissie vindt hiervoor steun in de definitie van structurele formatie in het – ten tijde van het bestreden besluit reeds bekende – Onderhandelaarsakkoord, hiervoor onder 3.3 opgenomen, waar wordt aangegeven dat onder structurele formatie niet wordt begrepen projectformatie en kortdurende vervanging minder dan een jaar.

Per definitie zijn lesuren die als LIO worden gegeven, niet als structureel aan te merken. Deze uren kunnen alleen worden toebedeeld aan degene die een opleiding tot leraar volgt. Die opleiding is tijdelijk. Voor de toepassing van artikel 5.2 kunnen deze LIO-lesuren op één lijn worden gesteld met projectformatie en kortdurende vervanging. Dat appelland – naar hij stelt – geheel zelfstandig zijn werkzaamheden verrichtte in zijn LIO-periode en dat hij ook geen leerarbeidsovereenkomst had, maar een gewoon dienstverband, kan hieraan niet afdoen.

Voor de berekening van het begrip structureel dient derhalve te worden uitgegaan van 1 februari 2013, toen appelland begon te werken als eerstegraadsbevoegde docent LB. Naar het oordeel van de Commissie is de periode van 1 februari 2013 tot 1 augustus 2014 te kort om te spreken van structureel. Dit betekent, dat appelland niet voldoet aan het criterium van structureel lesgeven voor

50 % of meer in de bovenbouw van HAVO/VWO zoals neergelegd in artikel 5.2 van de verlengde CAO-VO 2011-2012 om in aanmerking te komen voor een LD-functie met toepassing van het entreerecht.

4.8.5 Al hetgeen partijen overigens hebben aangevoerd, onder meer over de wijze van toedeling van lessen, behoeft derhalve geen bespreking meer omdat dit aan de vorenstaande conclusie van de Commissie niet kan toe- of afdoen.

5. Beslissing.

De Commissie verklaart het beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld op 9 december 2014 te Den Haag, door mr. H. Pieffers, voorzitter, mr. J. Douwes, mr. T. Elzenga, mr. Th. Geurts en mr. R.T. Steinvoot-de Groot, leden, in aanwezigheid van mr. A.C. Melis-Gröllers, griffier, en getekend door de voorzitter en griffier voornoemd.